

Finansudvalget til vore Østerskrabere og vende tilbage til dette Ting med Afstemninger for Hovedpunkternes Vedkommende, om hvilke vi have al Grund til at tro, at de ville gælde, som om de slet ikke vare faldne. For visse Bagatellers Vedkommende derimod vil Finansudvalget endnu staa som den gamle Myndighed, der giver vægtige Vota i Statshusholdningen. — Den Tilstand, der saaledes aabner sig paa det finansielle Omraade, er saa lidt lystelig, at det unægtelig vilde være en Dymntring, om der var andre Omraader, som man kunde se paa noget mere trostigt. Mig forekommer det imidlertid, at heller ikke paa den almindelige Lovgivnings Omraade er der nogen stor Grund til at gaa de 6 Maaneder i Møde, som vi nu staa foran, med noget Haab. Jeg kan ingenlunde nægte, at der ogsaa kan findes Perler i den Dynge af Lovforslag, som plejer at ophobe sig paa vore Pladser fra Ministeriets Haand. Det er jo muligt, og det er vel sikkert, at dette Ting med sædvanlig Omhu vil anstille de nødvendige Underjøgelse for at finde slige Perler, men det staar klart for mig, at de økonomiske Forhold ikke blot her i Landet, men hele Verden over, ere for Dieblirket i en Gøringstilstand, at der er Tanker i Bevægelse, der ere af saa stort Omfang, ikke blot indenfor Arbejdernes Klasse, men ogsaa indenfor alle andre tænkende Menneskers, Tanker om Omdannelse, om økonomiske Forandringer, om en retfærdigere Ordning af Samfundstilstanden, af et saadant Omfang, at der i dette Øjeblik ikke er noget Sted i Verden, hvor der er tilstrækkelig Oversigt over dette Omraade til, at man kan lovgive derpaa i nogen stor Udstrækning eller med nogen betydelig Virkning. Disse Tanker ligge i dette Øjeblik i en Gøringstilstand, de ere endnu og ville, sagtens en lang Tid være Genstand for en Modnen, som maatte en Gang vil naa til et saadant Punkt, at de blive naturlige Emner for Lovgivningen, men i dette Dieblik ere de det ikke hos os eller noget andet Sted. Ser man omkring i de lovgivende Forsamlinger, vil man finde, at der er Stilstand i dette Øjeblik; man ligesom trækker Vejret overfor Opgaver, der ere altfor uhyre, til at man i dette Øjeblik kan overse, endfige løse dem. Hvad der i Øjeblikket kan være Tale om hos os og ogsaa andre Steder er kun de smaa Overtanter, som røre netop ved Periferien af disse Tanker, ganske ringe Reformtanker angaaende Sygeforsikring, Ulykkesforsikring og den Slags Ting, som man i al Bestedenhed sikkert fra alle Sider vil skænke fornøden Opmærksomhed, men af hvilke intet tænkende Menneske

venter sig nogen grundig Reform af Samfundstilstanden saa lidt som sand Tilfredsstillelse af de Krav, der i dette Dieblik bevæge Sindene. Og hvad de økonomiske Reformere angaar, som høre til det daglige Livs Gang, saadant noget, som vedrører Samfærdselsmidler og den Slags Ting, kan man jo heller ikke med noget stort Haab se hen til disse, efter at vi have fra Ministeriets Side set en ny Praksis indført, hvorefter ikke det mindste Lovforslag møder her uden at være forgiftet med et Tilleg, som gør dets Vedtagelse umulig. Værdige Medlemmer ville altsaa se, at baade naar jeg ser paa Finanslooforslaget, og naar jeg ser paa, hvad der ligger udenfor dette Forslag, kan det ikke for mit Blik stille sig som nogen meget lys eller haabefuld Periode, den, vi nu gaa ind paa. Som Menneske ser jeg nærmest paa de 6 Maaneder, der foreligger, med et Indtryk af, at det er et sørgeligt Uffnit af spildt Tid, som bliver taget fra den korte Levetid, der er os Mennesker bestraen, og som Borgere i et frit Land kan jeg ikke nægte, at den Tilstand, hvorunder vi skulle arbejde her, nærmest forekommer mig som en Spot baade over Frihed og Land; men jeg vil ønske baade mig selv og mine Kolleger, at vi maa have Taalmod til at slide disse 6 Maaneder, som vi adskillige Gange før have slidt Galvaar af samme Bestaaffenhed. Samtidig med, at vi sidde her, se vi, hvis vi ville kaste Blikket uden for Salen, som jeg nævnte, Dommere i travl Virksomhed med at haandhave Retfærdigheden overfor Misdædere, navnlig Misdædere paa det frie Ords Omraade. Vi se dem afveje Bøder og Fængsel efter en Maalestok, som man skalde tro, at selv Retfærdighedens Subinde ikke havde kunnet opfinde. Vi have ogsaa været Vidner til Forbrydelser i dette Land, som hidtil have været ukendte eller i alt Fald meget sjældne, Forbrydelser, der dels vidne om en mærkelig Sindets Raahed og Brutalitet, og dels fra en anden Side set vidne om en ejendommelig Troløshed, en eiendommelig Mangel paa Tro og Love Mand og Mand imellem. Man ser tomme Kasser, baade private og offentlige; man ser mange Landsmænd paa de lange Rejser og andre med Strikken om Halsen. Samtidig ser man dette Ministerium raade Bod paa disse Tilstande ved at ophobe Kanoner paa Kanoner og Provisorier paa Provisorier, medens den ærede Konseilspræsident med berettiget Stolthed berømmer sig af, at han Trin for Trin nærmer sig Maalet, som bestaar deri, at han og hans Kolleger skulle have ubetinget Ret til at sidde, hvor de sidde. Maatte det for upartiste Tilskuere snarere